

Norsk Kennel Klubs Sunnhetsutvalg

Oppgaver og rutiner

Astrid Indrebø
Leder av SU

Historikk

*Sunnhet startet med
HD.....*

- **NKKs HD-komite** ble opprettet i 1979
 - Da overtok NKK registrering av HD-resultater
 - Tidligere var det Dyrehospitalet AS som registrerte HD-resultater
- I 1985 skiftet HD-komiteen navn til **NKKs Sunnhetsutvalg**
 - Utvalgets første forslag til HS var å tillate at raseklubbene kunne søke om å innføre krav om kjent HD-status hos avlsdyr
 - 01.01.87: Rottweiler, schæferhund, newfoundlandshund, st.bernhardshund
 - 01.01.88: Jagende spissunder (jämthund, karelsk bjørnehund, norsk elghund grå, norsk elghund sort) samojed, irsk setter, vorstehhund, briard, collie
 - 01.01.89: Akita inu, alaskan malamute, grønlandshund, lapphund, dunker, hamiltonstøver, schillerstøver, smålandsstøver, breton, engelsk setter, gordon setter, retrieverrasene, bearded collie
 - I dag er det > 70 raser

*Fremdeles står en HD-fri hund øverst på svært
mange oppdretteres ønskeliste.....*

*Heldigvis tenker nå
mange klubber på mer
enn HD når det gjelder
helse hos hund!*

1988: Sunnhetsutvalget inviterer samtlige spesialklubber og Smådyrpraktiserende veterinærers forening til historiens første Avlsrådsseminar

Avlsrådskurs overtatt av NKKs administrasjon siden midten av 90-tallet

22.-24.1.88: Norsk Kennel Klub v/ Sunnhetsutvalget, inviterte samtlige spesialklubber og Smådyrpraktiserende Veterinærers Forening, til seminar for avlsrådsmedlemmer på Scandic Hotel ved Høvik utenfor Oslo. Sunnhetsutvalgets medlemmer var, f.v.: Veterinær Edvard Smidt, professor Jorunn Grøndalen, Eivind Mjærum, Per Halmrast, Marit Sunde, Helge Lie og Rolf Brevik. (Vet. Kåre Berntsen og Eva Mjelde, som også var medlemmer i Sunnhetsutvalget, var ikke til stede da bildet ble tatt.)

Utdrag av SUs mandat

(vedtatt av HS 20.01.2016, oppdatert 19.03.18 ihht HS-vedtak 27/15)

Sunnhetsutvalget (fagkomiteen) er NKKs rådgivende fagorgan innenfor fagområdet hundens helse og sunnhet, så vel den fysiske som den psykiske helsen hos hund.

- SU oppnevnes av NKKs Hovedstyre på fritt grunnlag. SU bør sammensettes av personer med kompetanse innen veterinærmedisin, genetikk og praktisk kunnskap om avl og oppdrett
- Et av medlemmene oppnevnes blant HS-medlemmene
- NKKs ansatte veterinær(er)/avlskonsulent(er) eller andre relevante fagpersoner er fast møtende i utvalget
- Arbeidsområder/oppgaver
 - Utføre oppgaver pålagt av HS
 - Være rådgivende for HS i saker som gjelder hunders sunnhet og helse
 - Behandle saker fra *styret i medlemsklubber* angående avl, helse og sunnhet hos den enkelte rase
 - Utvalget behandler ikke saker fra enkeltmedlemmer eller saker som gjelder enkeltmedlemmer eller deres hund(er)
 - På eget initiativ behandle og forelegge relevante saker for HS
- Myndighet
 - Sunnhetsutvalget er innstillende/rådgivende for HS
 - I saker hvor HS har gitt SU beslutningsansvar, er HS ankeinstans
- Sunnhetsutvalget samarbeider med NKKs øvrige fagkomiteer i saker der dette er naturlig

Saker hvor HS har gitt SU beslutningsansvar

- Raseklubbene kan søke SU om å innføre *krav om kjent status* for avlsdyr mht enkelte sykdommer for at valper skal kunne registreres i NKK på ordinær måte....
 - ...etter godkjenning av klubbens årsmøte
 - Kjent HD-status
 - Kjent AD-status
 - Rasespesifikke DNA-tester for spesifikke sykdommer
 - Kjent øyelysningsstatus
 - Kjent patella-status
 - Kjent BOAS-status (Brachyocephalic Obstructive Airway Syndrome)
 - Kjent mentalstatus
 - Øvre grense for antall avkom etter én hund
 - Maksimal innavlsgrad for kull (5 generasjoner stamtavle, dvs valpen selv og 5 generasjoner bakover)

Klubber kan *ikke* lenger søke om *automatisk* avlssperre ved registrering av feilfargede valper (HS-vedtak 149/16)
SU gjør følgende unntak: Dersom fargen hos homozygote individer gir høy risiko for alvorlig sykdom
Eks.: Merle hos chihuahua (innført fra 01.01.2020)

Innføring av registreringsrestriksjoner

(Krav til kjent status)

- Må vedtas av klubben årsmøte
- Styret sender deretter en søknad til SU
- Søknaden må inneholde
 - Underskrevet protokoll fra årsmøtet
 - Beskrivelse av problemet i rasen
 - Hvor stort er problemet?
 - For den enkelte hunden?
 - For rasen i Norge? I Norden? Ev. andre land?
 - Legg med statistikker fra nkk.no, ev klubbens egne statistikker, ev statistikker fra Agria/andre land
 - Gjerne også utvikling over tid
 - Si gjerne noe om hvilke regler som finnes i andre land
 - Dato for når kravet ønskes iverksatt
 - Dette bør ligge noen mnd fram i tid i forhold til SU-møtet, slik at klubben rekker å informere sine medlemmer
 - Søknad om innføring av **maksimal innavlsgrad** bør inneholde en oversikt over innavlsgrad på kull født de siste årene
 - Søknad om innføring av **maks-grense for antall avkom** etter samme hund, må inneholde data for populasjonsstørrelsen basert på antall fødte valper i rasen de senere årene

Når NKK innfører krav om kjent status, bruker vi samme mal for samme krav hos alle raser

Se nkk.no – og bruk samme mal i vedtaket som gjøres på årsmøtet

Eks. Antallsbegrensning

- Det innføres en øvre antallsgrense på avkom registrert etter samme hund for rasen
- Etter at øvre grense er nådd, vil flere avkom etter hunden bli **ikke bli registrert/registreres med avlssperre (valgfritt for klubben)**.
- Importerte hunder som er født ***før*** grensen er nådd, registreres på ordinær måte.
- Nedfrosset sæd kan brukes tidligst **8/10 år (valgfritt for klubben)** etter at øvre grense for maksimalt antall avkom er nådd.
- Det gis mulighet for å søke om dispensasjon til ytterligere bruk av hunden. En nøye begrunnet søknad, som også inkluderer informasjon om planlagt partner, sendes NKK. En uttalelse fra raseklubben innhentes før vedtak fattes, og kan med fordel vedlegges søknaden for rask saksbehandling.

Opphevelse av et sentralt krav

- Kan tidligst skje 3 år etter at kravet trådte i kraft
 - En slik søknad må også vedtas av årsmøtet
 - Søknaden må være godt begrunnet
- Dette gjelder også forandring av maks-grense for antall avkom etter samme hund

SUs medlemmer

- Astrid Indrebø (leder)
 - Veterinær, tidligere fagsjef og leder av NKKs helseavdeling, oppdretter av newfoundlandshund, eksteriørdommer
 - Medlem av SU 1992-2015, leder siden 2020
- Terje Lindstrøm (nestleder)
 - Oppdretter av norsk buhund, rottweiler og boston terrier. Eksteriørdommer
 - Medlem av SU siden 2018, HS-representant i SU 2018-2021
 - Tidligere nestleder i HS
- Eivind Mjærum (HS-representant)
 - Oppdretter av golden retriever, samojed, norsk elghund grå og shiba. Eksteriørdommer.
 - leder av SU 1985-2009, HS-representant i SU siden 2021
 - Nestleder i HS fra 1988, overtok senere som leder gjennom mange år
- Frode Lingaas
 - Professor i medisinsk genetikk, NMBU – Veterinærhøgskolen, tidligere forskningssjef i NKK
 - Medlem av SU siden ca 1990
- Anita Inderdal
 - Veterinær i klinisk praksis, aktiv med fuglehund på jakt og prøver
 - Medlem av SU siden 2019
- Ingvild Espelien
 - Biolog, oppdretter av samojed og norsk lundehund
 - Nyoppnevnt medlem av SU
- Ida Myhrer Grime
 - Molekylærbiolog, oppdretter av toy og dvergpudde
 - Nyoppnevnt medlem av SU

Møter 2 x/år (vanligvis mars/april og oktober/november;
neste møte 11.mai)

Referater og årsrapport – se nkk.no

Frist for innsendelse av saker – se nkk.no (ca 1 mnd før møtedato)

sunnhetsutvalget@nkk.no